

stillet en Ændring om, at den Arbejdsgiverne hidtil paahvilende Pligt til at sørge for, at de ved Boligen anbragte Retirader skulle være renholdte, falder bort. Det stod i den tidligere Lov, at der skulde være forsvarligt indrettede og renholdte Retirader. Nu har man ladet Ordene „og renholdte” falde ud. Jeg tror nu, at det vil skabe temmelig uheldige Forhold, naar det ikke paahviler netop Arbejdsgiveren som Pligt at sørge for, at de blive holdte rene. Hvis man overlader det til vedkommende Arbejdere selv f. Eks. i en Kaserne med 20—30 Arbejdere at gøre det, bliver det vist saaledes, at Per vil ikke gøre det, og Povl vil heller ikke gøre det, og det vil vist give et gyseligt Resultat, medens man, naar det saaledes som ifølge den nugældende Lov er en simpel Pligt for Arbejdsgiverne at sørge for, at Retiraderne blive renholdte, kan være sikker paa, at det bliver gjort. Her finder jeg ogsaa, at det ikke var rimeligt at gaa bort fra Bestemmelsen i den nugældende Lov.

Derimod er der blandt de Forslag, som Tilsynet har stillet, særlig eet, som det forekommer mig, at der var Grund til at tage Hensyn til, da saa godt som samtlige tilsynshavende netop i de Amter, hvor Anvendelse af udenlandsk Arbejdskraft særlig finder Sted, ere stemte derfor. Jeg tænker paa Bestemmelsen i § 1 om at undtage Tyende. Man ser saaledes, at Stiftamtmanden for Lolland-Falster Stift mener, at denne Bestemmelse aabner let Adgang til Omgaaelse af Loven. Herredsfogeden i Nykøbing Herred mener, at Ordene: „der ikke fæstes som Tyende” bør udgaa, for at Arbejdsgiverne ikke ved en Paastand om, at Arbejderen er fæstet som Tyende, skulle gøre Loven illusorisk. Herredsfogeden i Stubbekøbing udtaler ligeledes, at de nævnte Ord aabne en vid Mark for Omgaaelse af Loven, ligesom Birkedommeren i Maribo Birk udtaler, at han finder, at selv som Tyende og maaske mest som Tyende trænge Udlændinge til al den Beskyttelse, de kunne faa. Her er altsaa Indenrigsministeren gaet den modsatte Vej af den, Tilsynet særligt tilraader at gaa, idet den Undtagelsesbestemmelse, som findes i den nugældende Lov om Tyende, er udvidet til at omfatte noget, som kaldes faste Tjenestehusmænd. Det kan være, at det paa Landet maaske er klart, hvad man forstaar ved faste Tjenestehusmænd, men jeg kender ikke nogen bestemt Definition af dette Ord, og den Omstændighed, at man udvider Undtagelsesbestemmelsen, medfører, at der vil være yderligere Lejlighed til

at komme bort fra Lovens Bestemmelser for de Arbejdsgivere, som ønske det, og jeg finder derfor ogsaa, at denne Ændring er lidet tilfredsstillende.

Paa den anden Side savner jeg, som jeg udtalte, i høj Grad Bestemmelser i Loven, der tage Hensyn til Arbejdernes Ønsker. Et af disse Ønsker falder ogsaa for en Del sammen med, hvad Tilsynet dernede har ønsket. I det Forslag, der i sin Tid blev forelagt i Folketinget, var der bl. a. en Bestemmelse om, at der skulde ansættes en eller flere sproglyndige Tilsynsmænd. Nu ser man, at der fra Tilsynets Side, fra Politimestrenes og Stiftsamtmandens Side udtales Ønske om, at der for Maribo Amt ansættes en Tolk, og dette er altsaa fra deres Side en Erklæring om, at der trænges til sproglyndig Assistance dernede. Dette Ønske, der altsaa falder sammen med Arbejdernes, kunde imødekommes ved, at der ansættes sproglyndige Tilsynsmænd, en eller flere, og derved vilde man ogsaa komme ud over den Vanskelighed, der er forbunden med at opfylde § 4, saaledes som de nu findes i den gældende Lov, idet man saaledes skaffede sig Assistance til at sikre sig, at Arbejderne blive klare over, hvad de underskrive, naar de gaa ind paa de dem forelagte Kontrakter.

Med Hensyn til Boligernes Indretning undrer det mig ogsaa, at man ikke har villet tage Hensyn til Forslaget om, at hver Person skulde have sin Seng i Stedet for, som det foreliggende Forslag gør, at bibeholde Tosengesystemet. Ogsaa her findes der fra Tilsynet Udtalelser, der synes i høj Grad at støtte Kravet om Indførelse af Enkeltsege. Birkedommeren i Maribo Birk udtaler herom: „Fællesoverummene for Piger og Tospændersengene kan man neppe endnu komme bort fra”; — han anfører ikke nogen Grund hvorfor, men han anfører Ting, som tale for at komme bort derfra, han udtaler nemlig videre: „men forkastelige ere de. Paternitetssager og Politiforhør oprulle paa dette Omraade alt for hyppigt Situationer, der ere nedværdigende og nedbrydende for de unge af begge Køn”. Efter en saadan Erklæring synes jeg, at det var rigtigt, om man gik bort fra et Forhold, som erkendes at være nedværdigende og nedbrydende for de unge af begge Køn. Det forekommer mig, at der er saa meget mere rimelig Grund til at gøre det, som man i det Forslag til en ny Tyendelov, der i disse Dage er forelagt for os, har indført en Bestemmelse om Enkeltsege.

Endelig kunde jeg have ønsket, at man